

RÖ 6 KRYSSUPPGIFTER

1. Låt $u = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 4 \end{bmatrix}$, $v = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix}$. Beräkna uv^T och vu^T samt $u^T v$ och $v^T u$.
Vad ger $u^T v$ och $v^T u$?

$$\textcircled{1} uv^T = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 5 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \cdot 2 & 3 \cdot 5 & 3 \cdot 0 \\ -1 \cdot 2 & -1 \cdot 5 & -1 \cdot 0 \\ 4 \cdot 2 & 4 \cdot 5 & 4 \cdot 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 15 & 0 \\ -2 & -5 & 0 \\ 8 & 20 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\textcircled{2} vu^T = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \cdot 3 & 2 \cdot (-1) & 2 \cdot 4 \\ 5 \cdot 3 & 5 \cdot (-1) & 5 \cdot 4 \\ 0 \cdot 3 & 0 \cdot (-1) & 0 \cdot 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & -2 & 8 \\ 15 & -5 & 20 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = (uv^T)^T$$

eftersom $(uv^T)^T = (v^T)^T u^T = vu^T$

$$\textcircled{3} u^T v = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix} = 3 \cdot 2 + (-1) \cdot 5 + 4 \cdot 0 = 1 \quad \text{💬}$$

$$\textcircled{4} v^T u = \begin{bmatrix} 2 & 5 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ 4 \end{bmatrix} = 2 \cdot 3 + 5 \cdot (-1) + 0 \cdot 4 = 1 = (u^T v)^T$$

), samma eftersom transponerat av ett tal är talet själv.

2. En matris $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ är nilpotent om det finns ett heltal $k \geq 1$ så att

$$A^k = 0, \text{ men } A^j \neq 0 \text{ för } j=0, \dots, k-1.$$

Visa att $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ och $B = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$ är nilpotenta

genom att bestämma ett sådant k för vardera matris

A: $AA = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow k=3$$

B: $BB = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$

$$B^3 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow k=3$$

Ser man A och B som matriserna för en linjär transformation T betyder detta att vilken punkt $x \in \mathbb{R}^3$ vi än transformerar kommer den efter tre transformationer hamna i origo och fastna där

$$T(T(Tx)) = A(A(Ax)) = A^3x = 0 \quad \text{och samma för } B.$$

3. Hitta inversen till $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 6 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$. Hur ser inversen till en godtycklig triangulär matris ut?

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 4 & 6 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 5 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 4 & 6 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 & 1 & -5/2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1/2 \end{array} \right]$$

$$\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & -2 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1/2 & -5/4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1/2 \end{array} \right] \Rightarrow A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 2 \\ 0 & 1/2 & -5/4 \\ 0 & 0 & 1/2 \end{bmatrix}$$

Vi ser att

- diagonalelementen $A_{ii}^{-1} = 1/A_{ii}$ för $i=1,2,3$
- nedre diagonalen $A_{ij}^{-1} = 0, i > j$.

allmän 3×3 -matris som är uppåt triangulär

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} a_{11} & a_{12} & a_{13} & 1 & 0 & 0 \\ 0 & a_{22} & a_{23} & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a_{33} & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \begin{matrix} \cdot 1/a_{11} \\ \cdot 1/a_{22} \\ \cdot 1/a_{33} \end{matrix} \sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & a_{12}/a_{11} & a_{13}/a_{11} & 1/a_{11} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & a_{23}/a_{22} & 0 & 1/a_{22} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1/a_{33} \end{array} \right] \begin{matrix} \cdot 1/a_{11} \\ \cdot 1/a_{22} \\ \cdot 1/a_{33} \end{matrix}$$

$$\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & a_{12}/a_{11} & 0 & 1/a_{11} & 0 & -a_{13}/a_{11}a_{33} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1/a_{22} & -a_{23}/a_{22}a_{33} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1/a_{33} \end{array} \right] \begin{matrix} \cdot 1/a_{11} \\ \cdot 1/a_{22} \\ \cdot 1/a_{33} \end{matrix}$$

$$\sim \left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1/a_{11} & -a_{12}/a_{11}a_{22} & X \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1/a_{22} & -a_{23}/a_{22}a_{33} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1/a_{33} \end{array} \right] \begin{matrix} \cdot 1/a_{11} \\ \cdot 1/a_{22} \\ \cdot 1/a_{33} \end{matrix}$$

$$X = \frac{1}{a_{11}a_{33}} \left(\frac{a_{23}}{a_{22}} - a_{13} \right)$$

4. LU-faktorisera $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ -6 & -4 & -11 \\ 10 & 1 & 11 \end{bmatrix}$ och använd L och U för att lösa

$$Ax = b, \text{ där } b = \begin{bmatrix} -1 \\ 8 \\ 7 \end{bmatrix}.$$

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ -6 & -4 & -11 \\ 10 & 1 & 11 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{3} \textcircled{5} \\ \downarrow \\ \downarrow \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -2 \\ 0 & -4 & -4 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{4} \\ \downarrow \\ /-1 \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix} = U$$

$$L = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 0 \\ 5 & 4 & 1 \end{bmatrix}, \quad U = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & -2 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$$Ax = b \Leftrightarrow LUX = b \Leftrightarrow \begin{cases} UX = y \\ LY = b \end{cases}$$

\Rightarrow lös först $LY = b$ för y och sedan $UX = y$ för x .

$$\textcircled{1}: \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -1 \\ -3 & 1 & 0 & | & 8 \\ 5 & 4 & 1 & | & 7 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{3} \textcircled{5} \\ \downarrow \\ \downarrow \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 5 \\ 0 & 4 & 1 & | & 12 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{4} \\ \downarrow \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 5 \\ 0 & 0 & 1 & | & -8 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow y = \begin{bmatrix} -1 \\ 5 \\ -8 \end{bmatrix}$$

$$\textcircled{2}: \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 & | & -1 \\ 0 & -1 & -2 & | & 5 \\ 0 & 0 & 4 & | & -8 \end{bmatrix} \begin{matrix} \swarrow \\ \swarrow \\ \textcircled{7} \cdot \frac{2}{3} \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & | & 5 \\ 0 & -1 & 0 & | & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -2 \end{bmatrix} \begin{matrix} \swarrow \\ \textcircled{1} \\ \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & | & 6 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -2 \end{bmatrix}$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 3 \\ 0 & 1 & 0 & | & -1 \\ 0 & 0 & 1 & | & -2 \end{bmatrix} \Rightarrow x = \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$